Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket

LAUSUNTO

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

LiV@eduskunta.fi

Päiväys/Datum
12.05.2025
Dnro/Dnr
TRAFICOM/230765/03.03.01/2025
Viite/Referens
HE 33/2025

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta (HE 33/2025 vp)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirastolta lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta (HE 33/2025 vp). Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan kirjattuun tavoitteeseen kehittää julkisesti järjestettyjä liikennepalveluita siten, että palvelujen järjestämiseen suunnatuista resursseista saadaan mahdollisimman suuri lisäarvo.

Virasto on osallistunut hankkeen valmisteluun, ja virastolle esitetty kokeilun kattamien tietojen keräämis- ja analyysitehtävä sopii luontevasti viraston muiden liikenteen palvelujen seuranta- ja kehittämistehtävien joukkoon.

Esitys antaa edellytykset kerätä näitä valtion tukemia palveluja koskevia yksityiskohtaisia tietoja, joihin järjestelmän kehittämisessä voidaan pohjautua. Valmistelun aikana on KELAn ja hyvinvointialueiden edustajien kanssa käyty läpi Kela- ja sotekuljetuksissa käytössä olevia asiakastietoja merkityksellisten tietoluokkien tunnistamiseksi ja koottavien tietojen yhteismitallisuuden varmistamiseksi. Lisäksi heidän kanssaan on määritelty yhdessä yhteistä asiakastietoprofiilia, joka toteutuessaan mahdollistaisi yhdenmukaisen asiakastiedon valtakunnallisesti ja helpottaisi kuljetusten yhdistelyä ja toteuttamista tulevaisuudessa.

Kerättävän tiedon osalta merkityksellisiä ovat niin kuljetusten ajankohdat, tarkat lähtö- ja määränpäät ja reitit kuin se, minkälaisia erityistarpeita kullakin kuljetettavalla on. Kuljetettavien erityistarpeet ohjaavat sitä, mitä kalustoa kuljetuksissa voidaan käyttää, mitä vaatimuksia kuljettajiin kohdistuu ja missä määrin kuljetukset ovat yhdisteltävissä. Kuljetusvolyymit kertovat minkälaisia liikennevirtoja eri vuorokauden aikoina esiintyy, ja kuljetusten kohdentuminen eri henkilöille antaa tietoa siitä, missä määrin yksittäinen henkilö käyttää eri julkisten tahojen järjestämiä kuljetuksia sekä minkälaisia eroja näiden kuljetusten tilauksessa ja toteutumissa on.

Tietojen keräämistä varten rakennetaan rajapinnat ja Kelan kilpailuttamien välityskeskusten sekä hyvinvointialueiden puolesta toimivan Tervia Logistiikka Oy järjestelmistä viraston tietovarantoon. Yhteistyö näiden toimijoiden kanssa on jo käynnistetty sen varmistamiseksi, että tiedonkeruu voidaan toteuttaa sujuvasti ja hanke voidaan käynnistää sille kaavaillussa aikataulussa.

Tässä julkisesti järjestettyihin ja rahoitettuihin kuljetuksiin kohdistuvassa kokeilussa kertyy tietoa sekä kuljetettavista että kuljetusten suorittajista. Vain Liikenne- ja viestintävirasto pääsee käsittelemään molempien osapuolten anonymisoimatonta tietoa ja pääsy tiedon ääreen virastossakin tullaan tarkasti rajaamaan. Tietosuoja ja tietoturva ovat keskiössä hankkeen toteutuksessa valmistelusta alkaen viraston kokonaisturvallisuuden hallintamallin mukaisesti. Mahdolliset tiedonluovutuspyynnöt käsitellään ottaen huomioon julkisuuslain, tietosuojalainsäädännön ja muun viranomaisen toimintaa ohjaavan lainsäädännön vaatimukset

Virasto näkee hankkeen hyödyntävän toiminnan kehittämistä myös kokeilualueen ulkopuolella. Muut kuljetuksen järjestämisestä vastaavat tahot voivat peilata omaa tilannettaan kokeilussa saataviin tuloksiin sekä hyödyntää kokeilun valmistelussa suunniteltua asiakastietoprofiilia omissa järjestelmäkehityshankkeissaan.

Jarkko Saarimäki
pääjohtaja

Susanna Metsälampi
johtava asiantuntija

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 12.5.2025. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.